

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. ve věci

žalobce: **R. K.**, narozený „X“, státní příslušnost Ukrajinská republika,
t.č. bytem „X“,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky,**
adresa pro doručování poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2016, č.j. OAM-565/ZA-ZA11-ZA17-2016,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2016, č.j. OAM-565/ZA-ZA11-ZA17-2016, jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 9. 12. 2015 (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, když žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), stejně jako § 12, 14 a 14a zákona o azylu. Žalovaný totiž nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu nezbytném s ohledem na konkrétní okolnosti případu ve smyslu § 2 odst. 4 a 3 správního řádu, neboť žalobce dle svého názoru splňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 a násl. zákona o azylu a v případě návratu na Ukrajinu mu ve smyslu § 14a zákona o azylu hrozí nebezpečí vážné újmy.
3. Žalobce je státním občanem Ukrajiny, tj. státu, v jehož východní části prokazatelně probíhá válečný konflikt. Stát svého původu žalobce opustil v roce 2016 právě z důvodu, že na adresu jeho pobytu mu byly opakovaně doručovány povolávací rozkazy do ukrajinské armády, a to i prostřednictvím osobních návštěv ve večerních hodinách. V minulosti již sloužil v armádě na pozici radisty v Charkově a v Drohoviči, a tak se obává, že pokud by povolávací rozkaz převzal, hrozilo by mu odvedení na válečnou frontu na východě Ukrajiny, a to i pod hrozbou či za použití násilí. Žalobce proto uvádí, že jeho vynucený návrat na Ukrajinu by pro něj s velkou pravděpodobností znamenal tvrdé represivní následky. Na podporu svých tvrzení odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008, sp. zn. 5 Azs 18/2008, na rozsudek Soudního dvora Evropské Unie ve věci C 472/13 ze dne 26. 2. 2015, který se zabýval výkladem článku 9 odst. 2 písm. e) směrnice Rady č. 2004/83/ES, ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu tohoto postavení, na zprávu mezinárodní organizace Human Rights Watch, Amnesty International a Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), stejně jako na mediální zprávy ilustrující průběh povolávání branců na území Ukrajiny.
4. I pokud by nicméně žalovaný dospěl ke správnému závěru o nesplnění důvodů pro udělení azylu, měla být žalobci přiznána tzv. doplňková ochrana ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu v důsledku hrozby možnosti být vystaven válečnému konfliktu a s tím spojenému nebezpečí ztráty života. V průběhu řízení žalobce opakovaně tvrdil, že účast na válečném konfliktu je v rozporu s jeho vnitřní morálkou a náboženským přesvědčením. Represe, které žalobci za jeho postoj ve vlasti hrozí, jsou skutečnostmi, prokazujícími existenci nebezpečí pronásledování ze strany státních orgánů. Vzhledem k tomu, že se žalovaný nezabýval ve svém rozhodnutí otázkou jeho vnitřního postoje ke službě, zatížil tak své rozhodnutí vadou nedostatku odůvodnění, v důsledku které by mělo být rozhodnutí žalovaného zrušeno a vráceno k dalšímu řízení.
5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že žalobcem uváděné námitky neprokazují porušení žádných zákonných ustanovení správního řádu ani zákona o azylu. Žalovaný zjistil řádně skutkový stav, případ posuzoval ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, stejně tak si opatřil veškeré potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nezjistil důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu §§

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu, a proto mu nebyla udělena mezinárodní ochrana v žádné z jejích forem.

6. Žalobce měl dle žalovaného možnost ve správním řízení sdělit veškeré skutečnosti, jež považuje z hlediska své žádosti o azyl za podstatné. Žalovaný je toho názoru, že výše zmíněné důvody pro odepření nástupu do armády se nezakládají na pravdě a do výpovědi žalobce, kterou učinil v pohovoru či žádosti, byly uvedeny ve snaze vygradovat příběh žalobce s cílem zvrátit pro žalobce nepříznivý výsledek řízení. Žalovaný proto trvá na svých závěrech učiněných v napadeném rozhodnutí. Na podporu svých tvrzení odkazoval zejména na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, a ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, a Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 a Zprávy ČTK ze dne 26. 9. 2016.
7. Soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť účastníci s tímto postupem vyjádřili svůj konkludentní souhlas, když ve lhůtě stanovené jim za tímto účelem soudem neuvedli, že na projednání věci trvají.
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 17. 6. 2016 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 6. 2016 poskytl žalobce údaje k podané žádosti a konkrétně sdělil, že pochází z města Stebnyk v Grahobyckém rajonu, jedná se o místo jeho posledního bydliště. Žalobce je ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání a je schopen se dohovorit česky, ukrajinsky a pasivně polsky. O politiku se vůbec nezajímá, je rozvedený a má dvě děti, A. K., narozenou „X“, a A. K., narozenou „X“, státní příslušnost rovněž ukrajinská. Do České republiky docestoval přes Slovensko, dodal, že do Polska má zákaz vstupu na 6 měsíců. Je zdrav. Za důvod, který ho vedl k žádosti o mezinárodní ochranu, označil své ohrožení válečným konfliktem. Oficiálně na Ukrajině válka není, ale on už dostal čtyřikrát povolávací rozkaz. Na území České republiky má matku a nevlastního otce, se kterými by rád zůstal. V České republice již jedenkrát o poskytnutí mezinárodní ochrany žalobce žádal, v dané věci bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 3. 2016, č. j. OAM-191/ZA-ZA11-ZA15-2016 (právní moc dne 4. 4. 2016), kterým

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

však byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, neboť státem příslušným k posouzení podané žádosti dle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, byla Polská republika. Na území Polské republiky mu byl pak udělen zákaz pobytu po dobu 6 měsíců z důvodu, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice.

11. Následně byl žalobce dne 28. 7. 2016 seznámen s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, které mimo jiné zahrnují Informaci Ministerstva zahraničních věcí, č. j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016 a Informaci Ministerstva zahraničních věcí, č. j. 115045-LPTP ze dne 9. 10. 2015, Informaci Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva (UNHCR) ze dne 3. 3. 2016, Výroční zprávu Human Rights Watch ze dne 27. 1. 2016 a zprávu Amnesty International ze dne 3. 5. 2016. Žalobce měl možnost se ke zdrojům uvedených informací vyjádřit, přičemž výslovně uvedl, že je nechce žádným způsobem doplnit, pouze uvedl, že v současné době probíhá na Ukrajině sedmá mobilizace a že žádné další informace o aktuální situaci na Ukrajině již nemá.
12. Z citovaných podkladů soud zjistil, že situace na Ukrajině v souvislosti s dohodou o příměří deeskalovala, stále však zůstává napjatá. Pro osoby žijící ve dvou separatistických regionech existují určitá bezpečnostní rizika a dochází zde k porušování lidských práv a svobod, která pramení z bojů mezi oběma zneprátenými stranami. Osobám neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti obecně postih nehrozí, je nicméně třeba vždy zohlednit individuální situaci žadatele. Podmínky výkonu základní vojenské služby jsou standardní, vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není jako trestný čin kvalifikováno, pokud ale povolaný rozkaz převezme a nenastoupí do služby, hrozí mu trest odnětí svobody v rozmezí 2 – 5 let. Vedle přímého výkonu vojenské služby je možná i služba alternativní, tzv. civilní, např. s ohledem na náboženské důvody brance. Dlouhodobě v zahraničí žijící ukrajinští občané pak nejsou do služby povolováni, neboť jim nelze doručit povolávací rozkaz.
13. Dne 4. 8. 2016 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že zohlednil výpověď žalobce i zprávy mezinárodních organizací o současné situaci na Ukrajině. K žalobcem uváděné obavě z nástupu k výkonu vojenské služby uvedl, že se jedná o státoobčanskou povinnost, kterou uznává i tzv. Ženevská konvence z roku 1951, nebo i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž ani vyhýbání se službě nebo dezerce, pokud by byla trestná, není důvodem udělení mezinárodní ochrany, i pokud by důvody pro ně byly dány averzí žadatele vůči vojenské službě nebo strach z boje. Ve stejném duchu odkázal žalovaný i na judikaturu českých soudů. Ačkoliv to žalobce přímo nenamítal, žalovaný se rovněž zabýval zhoršenou bezpečnostní situací v jeho domovském státě, kdy uvedl, že tato panuje pouze ve 2 z celkových 24 oblastí – žalobce ale v žádné z nich nežije a v minulosti ani nežil. Dále žalovaný neshledal azylově relevantní důvody či splnění podmínek tzv. doplňkové ochrany ani v dalších skutečnostech týkajících se žalobce, a proto jeho žádost o azyl zamítnul.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Soud se nejprve zabýval posouzením žalobcem uváděných důvodů pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu.
15. Dle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
16. Žalobce spatřoval důvod pro udělení mezinárodní ochrany zejména ve skutečnosti, že mu v případě jeho návratu na Ukrajinu hrozí povolání do armády. K tomu soud konstatuje, že judikatura soudů je v této otázce poměrně ustálená, když i v souladu s mezinárodními úmluvami, jimiž je Česká republika vázána (např. Ženevská úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod aj.), dovozuje, že obecně není možné požadavek státu na brannou povinnost považovat za nelegitimní, naopak její odmítání nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, a to ani v případě, že by dotčená osoba mohla být pro nenastoupení ke službě nebo dezerci trestána (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, dostupný též na www.nssoud.cz). Na druhou stranu lze však souhlasit s žalobcem, že brannou povinnost nelze za nerelevantní důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany považovat paušálně, neboť správní orgány musí k námitce žadatele zohlednit i další okolnosti jejího výkonu. Těmi může být např. neschopnost státu ochránit brance před nebezpečím, které jim hrozí ze strany teroristických skupin (blíže k tomu srov. např. žalobcem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83, dostupný též na www.nssoud.cz), vynucování účasti ve válečných operacích odporujících mezinárodnímu právu nebo hrozící trest v důsledku odmítání účasti na takovýchto operacích, jehož intenzita či způsob výkonu porušení lidských práv zakládá (vizte již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, nebo žalobcem uváděný rozsudek Soudního dvora ze dne 26. 2. 2015, sp.zn. C-472/13).
17. V daném případě žalobce poukazoval na aktuální zprávy mezinárodních organizací, jež mají prokazovat porušování závazků vyplývajících z mezinárodního práva týkajícího se bojových operací, a to oběma stranami konfliktu probíhajícího na Ukrajině. Soud relevanci uvedených informací nikterak nezpochybňuje a nevylučuje, že v průběhu bojů může k určitým excesům docházet. Jak nicméně uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 12. 2015, č. j. 6 Azs 254/2015-24 (dostupném též na www.nssoud.cz): „není prokázáno, zda by po stěžovateli při jeho výkonu branné povinnosti bylo skutečně požadováno jednat namítaným způsobem, tedy používat nelegální prostředky. [Soud] zároveň připomíná, že [stěžovateli] svědčí právo občana Ukrajiny i kterékoliv jiné země odmítnout výkon vojenské služby, v rámci níž by byl sám nucen porušovat normy mezinárodního práva.“ S uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu se zdejší soud ztotožňuje, když současně uvádí, že ani z žalobcem citovaných zpráv mezinárodních organizací nevyplývá, že by porušování lidských práv či páchání válečných zločinů na Ukrajině mělo docházet paušálně či cíleně. Nelze proto jako

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

důvodnou posoudit jeho obavu, že by při výkonu branné povinnosti mohl být k předmětným mezinárodně protiprávním jednáním nucen, ale i v případě, že ano, svědčilo by mu nezpochybnitelné právo je odmítnout.

18. Žalobce dále poukazoval na irelevantnost argumentace žalovaného týkající se zhoršené bezpečnostní situace na Ukrajině ve 2 oblastech z celkových 24. Namítnul, že není podstatné, zda pochází z lokality, jež je od místa bojů vzdálena, neboť mobilizace se týká v zásadě celé mužské populace v produktivním věku, a nasazení ve válce se tak nelze vyhnout ani přesídlením v rámci země.
19. Soud uvádí, že uvedené tvrzení žalobce je nepochybně pravdivé. Jmenovaný však zřejmě přehlédl, že se žalovaný v této části odůvodnění zabýval nikoliv vztahem zhoršené bezpečnostní situace v zemi k branné povinnosti, ale bezpečnostní situací jako takovou. Pokud tedy dovodil, že okolnost probíhajícího konfliktu (nerozhodno, zda toliko lokálního či zahrnujícího větší území) není azylově relevantním důvodem dle ust. § 12 zákona o azylu, je nutno mu dát za pravdu, neboť uvedené ustanovení se dotýká toliko pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů – zhoršená bezpečnostní situace sama o sobě tímto důvodem není. Může být nicméně důvodem pro udělení tzv. doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu – k tomu vizte dále.
20. Lze proto uzavřít, že probíhající boje v zemi, odkud žadatel o azyl přichází, nejsou obecně považovány za důvod pro udělení mezinárodní ochrany – tím by se mohly stát pouze v případě, že by v rámci nich docházelo k pronásledování osob např. s ohledem na příslušnost k určité sociální skupině, rase, náboženskému vyznání aj. Uvedené se však týká zejména otázky postavení civilistů a žalovaný ji také v tomto smyslu hodnotil. Ve vztahu k brancům je samozřejmě zcela nerozhodné, z jaké oblasti státu pochází, neboť mohou být nasazeni i do míst, kde jim aktuálně nebezpečí zranění či smrti hrozí. Ani výkon vojenské služby spojený s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu však odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu nezakládá (srov. již shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, dostupný též na www.nssoud.cz). Námitka žalobce v tomto smyslu je tudíž nedůvodná.
21. Rovněž tak soud neshledal oprávněnou ani námitku spočívající v obavě, že by žalobci v případě jeho návratu na Ukrajinu mohlo hrozit násilné jednání a pronásledování ze strany státních orgánů pro nenastoupení vojenské služby. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49 (dostupného též na www.nssoud.cz) vyplývá, že: *„Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“*
22. K uvedenému soud konstatuje, že žalobce sice v žalobě namítal, že výkon vojenské služby je v rozporu s jeho morálním přesvědčením, svědomím i náboženskými principy, současně je ale nutno přihlédnout i k tomu, že zmiňované rozpory svědomí neuplatnil ve správním řízení, když jako jediný důvod uváděl obavu z bojového

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nasazení, resp. vstupu do armády. Jeho námitku vznesenou v tomto směru až v řízení před soudem proto soud hodnotí jako účelovou, neboť dostatečně neprokázal, že by jeho přesvědčení bylo opravdové, a tedy důvodné pro přiznání statusu uprchlíka. Navíc žalobce již základní vojenskou službu v minulosti absolvoval.

23. Dále se soud zabýval námitkou žalobce týkající se uplatnění tzv. doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu.
24. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
25. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
26. Předně je třeba říci, že žalobce v žalobě směšuje předpoklady pro poskytnutí doplňkové ochrany s důvody, pro které je možné udělit azyl. Podmínky doplňkové ochrany jsou ust. § 14a vymezeny taxativně a nelze za ně proto považovat skutečnosti, jež by mohly být předmětem mezinárodní ochrany. Obavu z nastoupení do vojenské služby, účast v bojích, ohrožení života v souvislosti s nimi či rozpor s morálním, náboženským či jiným přesvědčením tedy tak ve vztahu k doplňkové ochraně hodnotit nelze. Jak ostatně k této otázce uvedl např. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 8.1.2016, č.j. 33 Az 14/2015-29 (dostupném též na www.nssoud.cz): *„Pokud žalobce uváděl, že důvodem, proč se obává vrátit zpět na Ukrajinu je probíhající ozbrojený konflikt, kvůli němuž by musel na základě povolávacího rozkazu nastoupit vojenskou službu v armádě, pak lze sice tento argument lidsky pochopit, nicméně se nejedná o okolnost odůvodňující udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu.“* Za relevantní námitku dle žaloby by proto mohlo být považováno toliko ponižující trestání, např. v souvislosti s nenastoupením do vojenské služby, nebo vážné ohrožení života civilisty v situaci vnitřního ozbrojeného konfliktu.
27. V daném případě však žalobci žádná takováto vážná újma nehrozí. Dle zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, lze za nenastoupení vojenské služby na Ukrajině uložit trest 2 – 5 let nepodmíněného odnětí svobody, ovšem pouze v případě, kdy si povinná osoba převezme povolávací rozkaz. K tomu soud poznamenává, že takto vymezená trestní sazba zcela odpovídá obdobným trestům ukládaným jinými státy, včetně České republiky (srov. např. trestný čin nenastoupení mimořádné služby v ozbrojených silách dle ust. § 373 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, dle něhož lze obviněnému uložit trest odnětí

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

svobody v rozmezí 1 – 5 let). Žalobce si však dosud žádný z doručovaných povolávacích rozkazů nepřevzal, a reálné nebezpečí mu tak nehrozí, zvláště když sám ani netvrdil, že by s případným výkonem trestu bylo ze strany ukrajinských orgánů spojeno nelidské či ponižující zacházení. Nelze rovněž nezmínit, že na Ukrajině rovněž došlo ke znovuzavedení tzv. alternativní služby namísto přímého výkonu branné povinnosti, zejména s ohledem na náboženské důvody brance – žalobce se proto může služby v armádě zprostit i zákonem předpokládaným způsobem, aniž by byl za nenastoupení k branné povinnosti trestán.

28. V daném případě rovněž nepřichází v úvahu ani ohrožení života žalobce jako civilisty z důvodu svévolného násilí v situaci, kdy na Ukrajině probíhá střet mezi vládními silami a separatistickými regiony na východě země. Zejména je třeba vycházet z toho, že se zde vlastně ani o vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu, jak jej chápe ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, nejedná. Podle Nejvyššího správního soudu (vizte jeho rozsudek ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 70/2015-35, dostupný též na www.nssoud.cz) „nelze v současné době situaci na Ukrajině klasifikovat jako „válečný stav“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o izolovaný konflikt pouze probíhající na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Ale i pokud by soud závěry o skutečnosti, že uvedenou vnitrostátní situaci lze válečným stavem nazvat, přijal, přesto by v případě žalobce jakožto civilisty (nikoliv brance, na kterého se citované usnesení nevztahuje), nebyly naplněny důvody pro přiznání doplňkové ochrany. Právě zde se totiž uplatní argumentace užitá žalovaným v napadeném rozhodnutí, v němž jmenovaný poukázal na to, že žalobce pochází z oblasti, jež je místu bojů dostatečně vzdálená, nadto mu ani v případě ohrožení nic nebrání přesídlit do jiné části země. Soud jeho závěry o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany hodnotí jako správné, a proto uvedenou námitku žalobce jako nedůvodnou zamítnul.
29. Závěrem se soud zabýval existencí rodinných vazeb žalobce na území České republiky k matce a nevlastnímu otci, zatímco jeho dvě nezletilé dcery žijí na území Ukrajiny. Žalobce je osobou dospělou, zletilou a plně svéprávnou. Není nemocen a dokáže si na své živobytí vydělat práci. Tyto rodinné vazby pouze na matku a nevlastního otce nemohou být považovány za dostatečný důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů, zejména když žalobce sám uvedl, že jeho hlavním cílem získání stálého zaměstnání na území ČR.
30. Právo na rodinný život je nepochybně jedním z chráněných zájmů, jenž je Česká republika v duchu mezinárodních tradic i závazků povinna respektovat. Na druhou stranu nemůže být jeho ochrana absolutní a nadřazená ostatním zájmům chráněných zákonem, o čemž ostatně svědčí dosavadní judikатурní praxe. Potřebu rodinného života má proto žalobce možnost realizovat prostřednictvím jiných právních institutů, zejména k tomuto účelu určených pobytových oprávnění, nikoliv však formou azylové ochrany. Řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými formami legálního pobytu a účelově jej užívat v případě, že ostatní možnosti obnovy pobytového oprávnění jsou již vyčerpány. S ohledem na vše výše uvedené

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soud konstatuje, že žalobce žádné relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany, stejně jako závažné porušení správního řádu, neprokázal a žaloba tudíž není důvodná. Proto ji výrokem ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

31. Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 13. června 2018

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.